

อธิบายศัพท์

การเปลี่ยนแปลง ก.	ทำให้ลักษณะต่างไป *น.๗๑๑
เกี่ยว ก.	อาการที่สิ่งงอเป็นขอเกาะติดหรือเหนียวไว้ เช่น ทอดสมอให้เกี่ยวง่าหินไว้,เอาของที่มีลักษณะเช่นนั้นเกาะติดหรือเหนียวไว้ เช่น เอาขอเกี่ยว,ติดต่อผูกพัน, แตะต้อง,ยุ่งเกี่ยว,ข้องแวะ *น.๑๔๗
ความต่าง ว.	ผิดแผก,ไม่เหมือนเดิม, เช่น สีต่างไป แทน, เหมือน, เช่น ว่าต่าง แก่ต่าง คู่ต่างหน้าอื่น เช่น ต่างประเทศ คนละ เช่น ต่างพ่อต่างแม่ *น.๔๕๗
ความแตกต่าง ก.	ไม่เหมือนเดิม, ผิดกัน *น.๔๗๕
ความหลากหลาย ว.	หลายอย่างต่างๆ กัน *น.๑๒๗๓
คุณ น.	ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ , ความเกื้อกูล เช่น รู้คุณ *น.๒๕๒
คุณสมบัติ น.	คุณงามความดี คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง *น.๒๕๓
จำแนก ก.	แจก, แบ่ง, แยกออก, เช่น จำแนกออกเป็น ๓ อย่าง (เพลงมาจากแจก) *น.๓๐๘
จิต น.	ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก *น.๓๑๒
จินตนาการ น.	การสร้างภาพขึ้นในจิตใจ. *น. ๓๑๓
ชีวภาพ ว.	เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิตและสิ่งที่สืบเนื่องมาจากสิ่งมีชีวิต เช่น วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ *น.๓๖๖
ชีวิต น.	ความเป็นอยู่, ตรงข้ามกับความตาย. *น.๓๖๖
ชีวิต น.	การเปลี่ยนแปลงหรือแปรเปลี่ยนไป (ดร.พิศิษฐ์ วรอุไร)
พื้นเมือง ว.	เฉพาะเมือง, เฉพาะท้องถิ่น, เช่น ของพื้นเมือง คนพื้นเมือง นิทานพื้นเมือง *น.๗๕๔
ช่อวงศ์ น.	เชื้อสายเหล่ากอ, ตระกูล *น.๑๐๕๒
ชื่อวิทยาศาสตร์ น.	ความรู้ที่ได้โดยการสังเกตและค้นคว้าจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ แล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ, วิชาที่ได้ค้นคว้าได้หลักฐานและเหตุผลแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ. *น.๑๐๗๕
ดุลยภาพ น.	ความเท่ากัน, ความเสมอกัน *น.๔๑๒
ธรรมชาติ น.	สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมชาติของสิ่งนั้นๆ, ภาพภูมิประเทศ. ว. ที่เป็นไปเองโดยมิได้ปรุงแต่ง เช่น สีธรรมชาติ *น.๕๕๕

นวัตกรรม น.	สิ่งที่ทำขึ้นใหม่ หรือแปลกจากเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการ หรืออุปกรณ์ เป็นต้น *น.๕๖๕
นามธรรม น.	สิ่งที่ไม่มีรูป หรือรู้ไม่ได้ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ได้เฉพาะทางใจเท่านั้น, คู่กับรูปธรรม *น.๕๗๖
เรื่อง ก.	ติดต่อกัน, เกี่ยวข้องกัน เช่น เรื่องนี้ เนื่องกับเรื่องนั้น เรื่องมันเนื่องถึงกัน *น.๕๘๗
ต่อ ก.	เพิ่มให้ยื่นออกไป เช่น ต่อเวลาออกไป ต่อหนังสือสัญญา และเพิ่มให้ยาวออกไป เช่นต่อเชือก ทำให้ติดกันเป็นอันเดียว เชื่อมให้ติดต่อกัน เช่นต่อสะพาน น.๔๗๔
ธรรมชาติ น.	สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้นๆ ภาพภูมิประเทศ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี ๒๕๔๒ *น.๕๕๔
แนวคิด น.	แนวคิดที่มีแนวทางปฏิบัติ เช่น แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา. *น. ๕๘๘
แนวทาง น.	ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว *น.๕๘๘
ประโยชน์ น.	สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ, เช่น ประโยชน์ทางการศึกษา ประโยชน์ของโรงเรียน. *น.๖๖๕
ประโยชน์แท้	เป็นผลประโยชน์ที่สืบเนื่องมีรู้อจบ ผูกพันกับชีวิตทั้งบำบัดความขาดแคลนทางกายทั้งบำรุงความผาสุกทางจิตใจของมหาชนทั่วแผ่นดิน(พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐)
ปัญญา น.	คือความรู้รอบรู้ ความรู้ทั่ว ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด เช่น คนมีปัญญามากปัญญา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี ๒๕๔๒ *น. ๖๗๘
ผูกพัน ก.	หนี้ผูกพัน งบประมาณผูกพัน ใช้จ่ายผูกพัน มีความเป็นห่วงกังวล เพราะรักใคร่เป็นต้น; ก่อให้เกิดพันธะที่ต้องปฏิบัติตาม ; (การคลัง) ก่อหนี้สินผูกมัดรัฐบาลให้ต้องจ่ายในงบประมาณแผ่นดินต่อไป *น.๗๔๑
พรรณไม้ น.	พืชพันธุ์หลายชนิด**
พฤติกรรม น.	การกระทำหรือการแสดงออกทางกล่อมเนื้อความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า *น.๗๖๘
พอเพียง ก.	ได้เท่าที่กะไว้ เช่น ได้เท่านี้ก็พอเพียงแล้ว *น. ๗๗๕
พัน ก.	วนรอบด้วยสิ่งที่เป็นเส้นสายหรือสิ่งที่มีลักษณะ เช่นนั้น เช่น พันคอ พันแผล เถาวัลย์พันกิ่งไม้, ม้วน เช่น พันไหมพรม, รัด

	โดยรอบ เช่น พันแข่งพันขา, เกี่ยวไปมา, เกี่ยวกันยุ่งเหยิง, เช่น ด้ายพันกัน. *น.๑๘๑
พันเกี่ยว	การผูกพันกันอย่างไม่รู้จัก **
พิจารณา ก.	ตรวจตรา, ตรีตรอง, สอบสวน. *น.๑๘๖
พืชพันธุ์ น.	เมล็ดพันธุ์ไม้, สิ่งที่จะเป็นพันธุ์ต่อ *น.๑๙๓
ภาพวาดทางพฤกษศาสตร์	ภาพวาดของพืชที่แสดงรูปลักษณ์ตามความเป็นจริงและ มีมาตราส่วนกำกับ เช่นภาพวาดลายเส้น **
ภาวะ น.	ความมี ความเป็น ความปรากฏ เช่น ภาวะน้ำท่วม ภาวะเศรษฐกิจ ตกต่ำ *น.๘๒๑
ภูมิทัศน์	สิ่งที่ปรากฏมีอยู่ในภูมิประเทศนั้นๆ มีการดำรงอยู่ที่ เป็นไปตามวิถีของธรรมชาติ **
การจัดภูมิทัศน์	การปรับสภาพสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่เพื่อให้เหมาะสมกับการ ใช้ประโยชน์ และเกิดความสมดุล **
รังสรรค์ ก.	สร้าง แต่งตั้ง *น.๕๓๕
รู้ค่า ก.	รู้เข้าใจประโยชน์และค่าของชีวิต เช่น รู้เข้าใจประโยชน์ของ ต้นไม้ **
รู้คุณ ก.	ระลึกถึงความดีที่ผู้อื่นทำให้แก่ตน เช่น ลูกศิษย์รู้คุณอาจารย์ ลูกรู้คุณพ่อแม่ *น.๕๖๒
รูป น.	สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา *น. ๕๖๔
รูปทรง น.	ทรวดทรง ลักษณะ ประกอบด้วยความกว้าง หนาหรือลึก และสูง เรือลำ นี้รูปทรงเพรียว; (ศิลปะ) สิ่งที่เห็นเป็นกลุ่มก้อนหรือเห็นแต่ 2 ด้าน ไป มี ลักษณะจำกัดด้วยความกว้าง หนาหรือลึก และสูง เช่น รูปทรงพีระมิด *น.๕๖๔
รูปธรรม น.	สิ่งที่รู้ได้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย อันได้แก่รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วยตา, *น.๕๖๔
ลักษณะ, ลักษณะ, ลักษณะ น.	สมบัติเฉพาะตัวเช่น น้ำมีลักษณะเป็นของเหลว ลูกบิลเลียด มีลักษณะกลม ลูกเต๋ามีลักษณะเหลี่ยม คนไทยมีลักษณะอ่อนโยน *น.๑๐๐๑
วิเคราะห์ ก.	ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์; แยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อ ศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ วิเคราะห์ข่าว*น.๑๐๗๑
วิทยาการ น.	ความรู้แขนงต่างๆ เช่น ปัจจุบันวิทยาการต่างๆ ก้าวหน้าไปมาก,

- บางที่ใช้ว่าศิลปะวิทยาการ *น.๑๐๗๕
- วิธีการ น. วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ เช่น วิธีการที่รัฐให้สวัสดิการแก่ประชาชน วิธีการสอนวิทยาศาสตร์มีหลายวิธี *น.๑๐๗๗
- วิธี น. ทำนอง หรือหนทางที่จะทำ *น.๑๐๗๗
- วิธาน น. การจัดแจง, การทำ ; กฎ, เกณฑ์, ข้อบังคับ *น.๑๐๗๗
- ศักยภาพ น. ภาวะแฝง, อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ เช่น เขามีศักยภาพในการทำงานสูง น้ำตกขนาดใหญ่มีศักยภาพในการให้พลังงานได้มาก *น.๑๐๕๕
- สมรรถภาพ น. ความสามารถ เช่น เขาเป็นคนมีสมรรถภาพในการทำงานสูงสมควรเลื่อนตำแหน่ง *น.๑๑๒๘
- สมรรถนะ น. ความสามารถ (ใช้แก่เครื่องยนต์) เช่น รถยนต์แบบนี้มีสมรรถนะ ดีเยี่ยมเหมาะสำหรับเดินทางไกล. *น. ๑๑๒๘
- ส่วน น. สิ่งที่แบ่งจากสิ่งรวม เช่น เงินส่วนนี้จะเอาไว้ทำบุญ; การเข้าร่วม เช่น เรื่องนี้มีส่วนด้วย; แขนกย่อย, ฝ่าย, เช่น งานกองนี้แบ่งออกเป็นหลายส่วน, ตอน, ท่อน, เช่น เรื่องนี้แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน; ขนาดที่พอเหมาะพอดี เช่น ได้ส่วน สมส่วน ผิดส่วน; ด้าน เช่น ส่วนกว้าง ส่วนย่อย ส่วนหนา; จำนวนที่อยู่ข้างล่างของเศษในเลขเศษส่วน. สัน. ฝ่าย, ข้าง, เช่น พอสอบเสร็จเพื่อนๆ ก็ไปเที่ยวภูเก็ต ส่วนฉันไปเชียงใหม่ *น.๑๑๔๑
- สัมพันธ ก. ผูกผัน, เกี่ยวข้อง, เช่น เขากับฉันสัมพันธกันฉันญาติ ข้อความข้างหลังไม่สัมพันธกับข้อความข้างหน้า. *น.๑๑๗๐
- สัมพันธภาพ น. ความผูกผัน, ความเกี่ยวข้อง, เช่น สัมพันธภาพระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพโซเวียตดีขึ้นตามลำดับ. *น.๑๑๗๐
- สุนทรียภาพ น. ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ ที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้, ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ *น.๑๒๐๕
- สัจฐาน น. รูปทรง, ลักษณะ, เช่น ป้อมปราการมีสัจฐานแปดเหลี่ยม โลกมีสัจฐานกลมอย่างผลส้ม * น.๑๑๖๓

- หลักการ น. สารสำคัญที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ น.๑๒๗๑
- เห็น ก. อากาของตาที่ประสมรูป,ปรากฏแก่ตา,ปรากฏแก่ใจ,คิดรู้
*น.๑๓๐๑
- อารมณ์ น. สิ่งที่ยึดหวังจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ รูป
เป็นอารมณ์ของตา เสียงเป็นอารมณ์ของหู, เครื่องยึดถือเป็นจริง
เป็นจัง เช่น เรื่องนี้ย่อมาเป็นอารมณ์เลย; ความรู้สึกทางใจ
ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ
อารมณ์ดี อารมณ์ ร้าย; *น.๑๓๖๗
- อำนาจ น. สิทธิ เช่น มอบอำนาจ ; อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตาม ไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ หรือความสามารถที่บันดาลให้เป็นไปตาม
ความประสงค์ เช่น อำนาจของกฎหมาย อำนาจบังคับบัญชา ;
ความสามารถหรือสิ่งที่สามารถทำหรือบันดาลให้เกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้
เช่น อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ; กำลัง, พลัง เช่น
อำนาจจิต อำนาจฝ่ายสูง อำนาจฝ่ายต่ำ ความรุนแรง เช่น ชอบใช้อำนาจ
การบังคับบัญชา เช่น อยู่นิ้ออำนาจ การบังคับ *น. ๑๓๗๑
- อ้างอิง : น. * พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒
** กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน